

ЗАКОН

О ИЗМЕНАМА И ДОПУНАМА ЗАКОНА О ВИСОКОМ ОБРАЗОВАЊУ

Члан 1.

У Закону о високом образовању („Службени гласник РС”, бр. 88/17, 27/18 – др. закон, 73/18, 67/19, 6/20 – др. закони, 11/21 – аутентично тумачење, 67/21, 67/21 – др. закон и 76/23), у члану 4. став 1. тачка 4) реч: „уметничког” замењује се речју: „уметничкоистраживачког”.

Члан 2.

У члану 5. реч: „уметничког” замењује се речју: „уметничкоистраживачког”.

Члан 3.

У члану 11. став 10. после речи: „Комисије за акредитацију и проверу квалитета (у даљем тексту: Комисија за акредитацију)” додаје се запета и речи: „Комисије за одлучивање по жалбама, Управног одбора”.

Члан 4.

У члану 12. став 1. после тачке 5) додаје се тачка 5а) која гласи:

„5а) Утврђује смернице у вези са организацијом, спровођењем микрокреденцијала и издавањем одговарајућег сертификата;”.

Члан 5.

У члану 27. став 1. тачка 3) реч: „уметничког” замењује се речју: „уметничкоистраживачког”.

Члан 6.

У члану 34. после става 4. додаје се став 5. који гласи:

„Верификацију кратког програма студија врши Национално акредитационо тело.”.

Члан 7.

У члану 36. став 1. после речи: „заједничке дипломе јесте” додаје се реч: „акредитован”.

Члан 8.

У члану 39. став 1. после речи: „кратког програма студија” додају се запета и речи: „односно микрокреденцијала”.

Став 11. мења се и гласи:

„Мастер академске студије имају:

1) најмање 60 ЕСПБ бодова, када су претходно завршене основне академске студије у обиму од 240 ЕСПБ бодова;

2) најмање 60 ЕСПБ бодова, када су претходно завршене основне академске студије у обиму од 180 ЕСПБ бодова и завршене мастер академске студије у обиму од 120 ЕСПБ бодова;

3) најмање 60 ЕСПБ бодова, када су претходно завршене основне академске студије у обиму од 180 ЕСПБ бодова и завршене мастер академске студије у иностранству у обиму од 60 ЕСПБ бодова;

4) најмање 90 ЕСПБ бодова, када су претходно завршене основне академске студије у обиму од најмање 210 ЕСПБ бодова;

5) најмање 120 ЕСПБ бодова када су претходно завршене основне академске студије у обиму од најмање 180 ЕСПБ бодова.”.

Члан 9.

У члану 42. став 3. речи: „затеченим студентима омогући завршетак студија по започетом студијском програму и правилима студија у складу са овим законом” замењују се речима: „изводи студијски програм до истека редовног трајања студијског програма за студенте уписане на студијски програм у последњој школској години у којој је важила акредитација”.

Члан 10.

У члану 43. став 6. реч: „уметничку” замењује се речју: „уметничкоистраживачку”.

Члан 11.

У члану 44. став 1. реч: „уметничку” замењује се речју: „уметничкоистраживачку”.

Члан 12.

У члану 45. став 1. реч: „уметнички” замењује се речју: „уметничкоистраживачки”.

Члан 13.

После члана 49. додају се назив члана и члан 49а, који гласи:

„Постдокторске студије

Члан 49а

Универзитет, односно научноистраживачка организација у његовом саставу може изводити програме постдокторског усавршавања.

Извођење програма из става 1. овог члана уређује се општим актом универзитета, односно научноистраживачке организације у његовом саставу.

Студент не може похађати програм из става 1. на универзитету на коме је завршио докторске студије.”.

Члан 14.

У члану 57. став 5. реч: „уметничког” замењује се речју: „уметничкоистраживачког”.

Члан 15.

У члану 59. став 1. реч: „уметнички” замењује се речју: „уметничкоистраживачки”.

У ставу 2. реч: „уметнички” замењује се речју: „уметничкоистраживачки”, а после речи: „кроз уметничке пројекте” додају се речи: „и уметнички рад”.

После става 2. додају се нови ст. 3. и 4. који гласе:

„Уметничко истраживање је систематично изведен и методолошки заснован поступак који се изводи уз примену знања, вештина и операција из уметничке праксе, са циљем изналажења нових уметничких приступа и продукције знања и вештина.

Уметничкоистраживачки пројекат је скуп уметничких истраживања са заједничким предметом истраживања и комплементарним циљем, који се, као делатност од општег интереса, реализује у оквиру уметничкоистраживачке организације.”.

Досадашњи став 3. који постаје став 5. мења се и гласи:

„Уметничкоистраживачки рад на универзитету подразумева истраживања, стваралаштво и интерпретацију.”.

У досадашњем ставу 4. који постаје став 6. реч: „уметнички” замењује се речју: „уметничкоистраживачки”.

У досадашњем ставу 5. који постаје став 7. реч: „уметничког” замењује се речју: „уметничкоистраживачког”, а после речи: „центра за трансфер технологија” додаје се запета и речи: „регионалних тренинг центара”.

Члан 16.

У члану 61. став 4. реч: „четири”, замењује се речју: „три”.

Члан 17.

У члану 62. став 1. реч: „најмање” замењује се речима: „непаран број не мањи од”.

У ставу 5. проценат: „55%” замењује се процентом: „60%”, а проценат: „30%” процентом: „25%”.

Члан 18.

У члану 63. став 1. тачка 5) речи: „годишњи обрачун” замењују се речима: „финансијски извештај”.

После тачке 6) додаје се тачка 6а) која гласи:

„6а) усваја план јавних набавки на предлог органа пословођења;”.

Члан 19.

У члану 64. став 1. после речи: „тајним гласањем” додају се речи: „на предлог одговарајућег стручног органа који се утврђује тајним гласањем”.

У ставу 6. после речи: „правоснажности пресуде” и запете додају се речи: „односно коначности”.

У ставу 7. речи: „правоснажности одлуке” замењују се речима: „коначности одлуке или препоруке”.

Члан 20.

У члану 67. став 1. тачка 4) реч: „уметничког” замењује се речју: „уметничкоистраживачког”.

Члан 21.

У члану 68. став 2. после речи: „програмом рада високошколске установе” додају се речи: „и подацима који се прикупљају кроз јединствени информациони систем просвете (у даљем тексту: ЈИСП) на основу посебног закона”.

Члан 22.

У члану 69. став 1. мења се и гласи:

„Оснивач обезбеђује средства високошколској установи за следеће намене:

- 1) сталне трошкове у целости;
- 2) остале материјалне трошкове, текуће и инвестиционо одржавање;
- 3) плате запослених у висини не нижој од минималне зараде у Републици;
- 4) друга примања запослених у складу са колективним уговором у целости;
- 5) опрему;
- 6) библиотечки фонд;
- 7) обављање научноистраживачког, односно уметничкоистраживачког рада који је у функцији подизања квалитета наставе;
- 8) научно, уметничко и стручно усавршавање запослених;
- 9) подстицање развоја наставно-научног и наставно-уметничког подмлатка;
- 10) рад са даровитим студентима;
- 11) међународну сарадњу;
- 12) рад центара за трансфер знања и технологија;
- 13) изворе информација и информационе системе;
- 14) издавачку делатност;
- 15) рад центара за каријерно вођење и саветовање;
- 16) рад студентског парламента и ваннаставну делатност студената;
- 17) финансирање опреме и услова за студирање студената са инвалидитетом;
- 18) трошкове акредитације студијских програма и установа у Републици, као и трошкове релевантних међународних академских акредитација;
- 19) друге намене, у складу са законом.”.

После става 1. додају се ст. 2. и 3. који гласе:

„Из буџета се високошколским установама чији је оснивач Република обезбеђују средства за покриће трошкова материјала, у износу који не сме бити мањи од удела буџетских прихода које високошколска установа остварује од Министарства, у збирном износу прихода које високошколска установа остварује по основу буџетских прихода од Министарства и сопствених прихода установе по основу школарина.

Високошколске установе достављају Министарству податке о планираним износима трошкова из ст. 1. и 2. овог члана за наредну календарску годину, најкасније до 31. јула текуће године.”.

Члан 23.

После члана 69. додају се назив члана и члан 69а, који гласи:

„Основица за обрачун и исплату плата

Члан 69а

Основица за обрачун и исплату плата у високом образовању не може бити нижа од основице за обрачун и исплату у основном и средњем образовању и васпитању.”.

Члан 24.

У члану 70. став 2. после речи: „подизање квалитета рада” додају се запета и речи: „укључујући и увећање плате запослених по основу остварених резултата рада прописаних општим актом високошколске установе, а у складу са законом којим се уређују плате запослених у јавним службама”.

Члан 25.

У члану 71. после става 7. додају се ст. 8–13. који гласе:

„Студенти високошколских установа чији је оснивач Република, ако су држављани Републике Србије, остварују право на покриће 50% својих трошкова по основу референтне школарине коју су платили у текућој школској години.

Износ покрића из става 8. овог члана се утврђује полазећи од референтног износа школарине, који је једнак школарини за студијски програм у школској 2024/2025. години.

Референтни износ школарине, у односу на који се утврђује износ покрића у школској 2025/2026. години и наредним школским годинама се коригује сразмерно кретању стварног износа школарине на студијском програму на који је студент уписан, при чему увећање референтног износа школарине високошколске установе у наредној школској години не може бити веће од просечне стопе инфлације у Републици у претходној школској години.

Исплата средстава из става 8. овог члана студентима се врши из буџета Републике најкасније до 30. априла текуће школске године за школарину плаћену до краја фебруара текуће школске године, односно до 30. септембра текуће школске године за преостали износ плаћене школарине, а на основу података које високошколске установе доставе Министарству.

Право на покриће трошкова из става 8. овог члана студент остварује по основу укупног износа плаћене школарине, за сваку годину студија коју је студент први пут уписао, односно за све предмете које је студент први пут уписао.

Право на покриће трошкова из става 8. овог члана студент може остварити само за један студијски програм на истом степену студија.”.

Члан 26.

У члану 75. после става 12. додаје се нови став 13. који гласи:

„Наставник из става 12. овог члана задржава звање и продужава му се радни однос до окончања благовремено покренутог конкурса из става 1. овог члана.”.

Досадашњи став 13. постаје став 14.

Члан 27.

У члану 78. став 1. број: „12” замењује се бројем: „20”.

У ставу 2. реч: „уметничком” замењује се речју: „уметничкоистраживачком”.

Члан 28.

У члану 79. став 1. реч: „првог” замењује се речју: „другог”.

Члан 29.

У члану 83. став 5. после речи: „у току трајања студија” додају се запета и речи: „без поновног расписивања конкурса”.

Члан 30.

У члану 85. став 3. после речи: „за још” додају се речи: „два пута по”.

Члан 31.

У члану 86. став 3. после речи: „за још једну школску годину” додају се запета и речи: „без поновног расписивања конкурса”.

Члан 32.

У члану 91. реч: „наставнику” замењује се речима: „наставном особљу”.

Члан 33.

У члану 92. после речи: „дужем од шест месеци” додају се запета и речи: „боловању ради одржавања трудноће”, а реч: „ангажовања” замењује се речима: „именовања и постављења”, а после речи: „продужава за то време” додају речи: „на лични захтев”.

Члан 34.

У члану 93. став 2. речи: „уговором са високошколском установом на одређено време до две године, уз могућност додатних продужења” замењују се речима: „у складу са општим актом високошколске установе”.

Став 4. мења се и гласи:

„Самостална високошколска установа, поред критеријума из става 3. овог члана, може општим актом да пропише и додатне критеријуме.”.

Став 9. брише се.

Досадашњи став 10. постаје став 9.

Члан 35.

У члану 96. после става 5. додаје се нови став 6. који гласи:

„У оквиру студијског програма докторских академских студија могуће је предвидети учешће студената докторских студија у настави и вежбама на првом и другом степену студија.”.

Досадашњи ст. 6–8. постају ст. 7–9.

Члан 36.

У члану 98. став 4. мења се и гласи:

„Изузетно од става 3. овог члана конкурс за докторске студије које се организују у оквиру међународних пројеката у складу са Законом о потврђивању Споразума између Републике Србије и Европске уније о учешћу Републике Србије у програму Европске уније Хоризонт Европа – оквирном програму за истраживање и иновације („Службени гласник РС – Међународни уговори”, број 1/23), расписује се у складу са роковима и условима прописаним програмским документима Хоризонт Европа, односно роковима и условима одговарајућег пројекта у оквиру којег се реализују студије, а студенти уписани по тим конкурсима не улазе у број студената чије се студије финансирају из буџета Републике.”.

Члан 37.

У члану 100. после става 4. додају се нови ст. 5–7. који гласе:

„Тест склоности, односно испит за проверу посебних знања, склоности и способности се полаже у седишту високошколске установе, односно у објектима наведеним у дозволи за рад.

Високошколска установа може организовати полагање теста склоности, односно испит за проверу посебних знања, склоности и способности ван седишта, ако се ради о тесту чији карактер то захтева.

Изузетно од става 5. овог члана, страном држављанину високошколска установа може да омогући и полагање теста склоности, односно испита за проверу посебних знања, склоности и способности преко електронских комуникација, под условом да применом одговарајућих техничких решења обезбеди контролу идентификације и рада кандидата, односно у дипломатско-конзуларном представништву Републике надлежном за земљу у којој страни држављанин има пребивалиште, уз сагласност министарства надлежног за спољне послове.”.

Досадашњи ст. 5–11. постају ст. 8–14.

У досадашњем ставу 9. који постаје став 12. број: „8” замењује се бројем: „11”.

После става 11. који постаје став 14. додају се ст. 15. и 16. који гласе:

„Приликом сачињавања ранг листе пријављених кандидата за упис на студије високошколска установа прво врши рангирање кандидата који први пут уписују студије на том степену студија и тој високошколској установи, а затим се врши рангирање осталих кандидата.

Ближи услови, рокови и начин полагања теста склоности, односно испита за проверу посебних знања, склоности и способности из става 7. овог члана уређују се стандардима за акредитацију студијских програма.”.

Члан 38.

У члану 105. став 1. мења се и гласи:

„Испит се полаже усмено, писмено, односно практично.”.

У ставу 5. реч: „непосредно” брише се.

Члан 39.

После члана 111. додају се назив члана и члан 111а, који гласи:

„Микрокреденцијали

Члан 111а

Ради стручног оспособљавања лица са стеченим средњим или високим образовањем, у складу са потребама тржишта рада, високошколска установа може реализовати програм образовања током читавог живота из члана 111. овог закона као микрокреденцијал – мали програм студија који има јасно дефинисану структуру, сврху и исходе учења и за који се издаје сертификат о завршеном микрокреденцијалу и стеченим компетенцијама.

Микрокреденцијал може се изводити у обиму од 1 до 15 ЕСПБ бодова.

Верификацију микрокреденцијала врши Национално акредитационо тело.”.

Члан 40.

У члану 113. став 2. после речи: „кратком програму студија” додају се запета и речи: „односно микрокреденцијалу”.

У ставу 3. после речи: „у штампаној форми” брише се запета, а речи: „а може се водити и” замењују се речју: „или”.

Члан 41.

У члану 118. став 2. после речи: „попуњава у папирној” додају се речи: „или електронској”.

У ставу 7. после речи: „кратким програмима студија” додају се запета и речи: „односно микрокреденцијалима”.

Члан 42.

У члану 125. став 5. после речи: „кратког програма студија” додају се запета и речи: „односно микрокреденцијала”.

Члан 43.

У члану 136. став 1. тачка 2) после речи: „у дозволи за рад” додају се запета и речи: „осим у случају из члана 42. став 3. овог закона, односно расписује конкурс и уписује студенте на студијски програм који није наведен у дозволи за рад”.

Члан 44.

Национални савет ће у року од три месеца од дана ступања на снагу овог закона донети подзаконске акте у складу са овим законом.

Члан 45.

Високошколске установе усагласиће своје опште акте у складу са овим законом у року од шест месеци од дана ступања на снагу овог закона.

Члан 46.

Конституисање органа управљања високошколске установе у складу са овим законом, извршиће се по истеку мандата тих органа конституисаних по прописима који су важили до ступања на снагу овог закона.

Члан 47.

Обрачун средстава за обављање делатности високошколске установе чији је оснивач Република вршиће се на основу података из ЈИСП-а од дана ступања на снагу акта којим се утврђују нормативи и стандарди рада високошколских установа чији је оснивач Република и материјална средства за њихово остваривање.

Члан 48.

До укључивања установа високог образовања у систем извршења буџета Републике у складу са Законом о буџетском систему, исплата средстава високошколским установама чији је оснивач Република по основу покрића сталних трошкова и трошкова материјала вршиће се квартално, у првом месецу календарског квартала, док ће се средства за покриће трошкова плата и других примања запослених у складу са законом и посебним колективним уговором исплаћивати у целокупном годишњем износу у јануару текуће године.

Изузетно од става 1. овог члана, исплата средстава за сталне трошкове и трошкове материјала, као и других примања запослених у складу са законом и посебним колективним уговором, високошколским установама у 2025. години извршиће се до 30. априла 2025. године за прву половину године, односно до 31. јула 2025. године за другу половину године, а исплата средства за плате запослених у 2025. години вршиће се на месечном нивоу.

Члан 49.

Исплата средстава студентима високошколских установа чији је оснивач Република за покриће 50% плаћене школарине у школској 2024/2025. години извршиће се најкасније до 30. априла 2025. године за део школарине плаћен до 28. фебруара 2025. године, односно до 30. септембра 2025. године за преостали износ плаћене школарине.

Члан 50.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”, изузев одредаба члана 23. овог закона које се примењују од 1. јануара 2026. године.